

การใช้ชุดการเรียนรู้เรื่อง โครงการ เพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียน โครงการแนะแนวของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี*

สุนิสา วงศ์อารีย์¹

(รับบทความ: 5 พฤษภาคม 2562; แก้ไขบทความ: 24 กรกฎาคม 2562; ตอรับบทความ: 23 สิงหาคม 2562)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อ 1) ศึกษาความสามารถในการเขียนโครงการแนะแนวของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ที่เรียนโดยใช้ชุดการเรียนรู้ เรื่อง โครงการ 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาจิตวิทยาและการแนะแนว ก่อนและหลังจากการเรียนโดยใช้ชุดการเรียนรู้ และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาชั้นปีที่ 3 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา จิตวิทยา และการแนะแนว ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 40 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ชุดการเรียนรู้ เรื่อง โครงการ แบบประเมินความสามารถในการเขียนโครงการแนะแนว มีค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ (IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญ เท่ากับ 0.67 - 1.00 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยมีค่าความยากง่ายตั้งแต่ 0.37 ถึง 0.78 ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ถึง 0.53 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.72 และแบบวัดความพึงพอใจ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95 การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบแผนการทดลองแบบ One Group Pretest- Posttest Design วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าทีแบบไม่อิสระ (t-test Dependent)

ผลการวิจัย พบว่า 1) ความสามารถในการเขียนโครงการแนะแนวของนักศึกษา พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87$) 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาจิตวิทยาและการแนะแนวของนักศึกษา พบว่า หลังจากการเรียนโดยใช้ชุดการเรียนรู้ นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดการเรียนรู้ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$)

คำสำคัญ: ชุดการเรียนรู้, ความสามารถในการเขียน, โครงการแนะแนว

* บทความวิจัย กลุ่มจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, 2562

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์, กลุ่มจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, E-mail: oilsunisa2524@gmail.com

Using Learning Packages of Project to Develop Guidance Project Writing Ability of the Third Years Students Faculty of Education Udonthani Rajabhat University *

Sunisa Wongaree¹

(Received: May 5, 2019; Revised: July 24, 2019; Accepted: August 23, 2019)

Abstract

The Purposes of this research were: 1) to study guidance project writing ability of the third years students faculty of education Udonthani Rajabhat University implementing learning packages of project, 2) to compare the psychology and guidance learning achievement before and after implementing learning packages, and 3) to explore the satisfaction of the third years students towards the implementation of the learning packages. The samples were 40 third years students which was selected by purposive sampling. The research instruments to obtain the data were learning packages of project with the IOC (index of item-objective congruence) between 0.67 and 1.00, achievement test with the difficulty between 0.37 and 0.78, the discrimination between 0.20 and 0.53, and the reliability of 0.72 and questionnaire with the reliability of 0.95. The research design was one group pretest-posttest design. The data were analyzed by percentage, mean, standard deviation and t-test dependent.

The results of this study were as follow: 1) The guidance project writing ability of the third years students as a whole were at high level ($\bar{X} = 3.87$). 2) The students' psychology and guidance learning achievement before and after implementing by the learning packages were statistically significant different at .05 level after implementing learning by the learning packages, average scores were higher than before implementing learning by the learning packages. And 3) The student' satisfaction towards the implementation of the learning by the learning packages are whole were at high agreement level. ($\bar{X} = 4.37$)

Keywords: Learning packages, Writing ability, Guidance project

* Research Article from Psychology Group, Faculty of Education, Udon Thani Rajabhat University, 2019

¹ Assistant Professor, Psychology Group, Faculty of Education, Udon Thani Rajabhat University, E-mail: oilsunisa2524@gmail.com

ความสำคัญและปัญหาการวิจัย

ตามการปฏิรูปการเรียนรู้ทศวรรษที่ 2 (พ.ศ.2552-2561) เน้นให้คนไทยเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ และตามมาตรา 22 ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ให้จัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตรงตามความสนใจ ความถนัดและพัฒนาให้เต็มศักยภาพ การแนะแนว (Guidance) เป็นกระบวนการช่วยเหลือผู้เรียนให้เข้าใจตนเองและสภาพแวดล้อม สามารถปรับตัวได้อย่างมีความสุข ได้พัฒนาตนเองให้ถึงขีดสุดในทุกด้าน ในกระบวนการพัฒนาการด้านต่างๆ ของผู้เรียนนั้นพบว่าผู้เรียนมักจะประสบปัญหาต่าง ๆ เช่น ปัญหาเกี่ยวกับการเรียน ความขัดแย้งระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน หรือผู้ปกครอง การเลือกสายการเรียน การไม่รู้จักประพัตดินให้ถูกต้องตามกาลเทศะ ปรับตัวกับผู้อื่นไม่ได้ ตลอดจนปัญหาทางเศรษฐกิจ ปัญหาเหล่านี้จะเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาการของผู้เรียน และถ้าผู้เรียนไม่สามารถแก้ปัญหาได้ จะทำให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ บริการแนะแนวจึงมีหน้าที่สำคัญในการช่วยผู้เรียนขจัดปัญหาอุปสรรคเหล่านี้ การแนะแนวไม่เพียงแต่เป็นการบริการที่ช่วยแก้ปัญหาให้ผู้เรียนเท่านั้น แต่จะเป็นการฝึกให้ผู้เรียนมีทักษะในการแก้ปัญหาและมีกำลังใจที่จะแก้ปัญหาในอนาคต หรือถ้าผู้เรียนมีแนวโน้มที่จะมีปัญหา บริการแนะแนวจะช่วยสกัดกั้นไม่ให้เกิดปัญหา และพยายามปรับปรุงส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ สามารถปรับตัวในสังคมได้อย่างมีความสุข

การจัดการเรียนการสอนรายวิชาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ซึ่งเป็นรายวิชาในหมวดวิชาชีพครู โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการแนะแนว การให้คำปรึกษา การช่วยเหลือผู้เรียน การส่งเสริมความถนัดและความสนใจของผู้เรียน สามารถเขียนและดำเนินโครงการการจัดบริการแนะแนวทั้ง 5 บริการได้ ดังนั้น ในกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ให้นักศึกษาจัดทำโครงการบริการแนะแนวในสถานศึกษาขึ้น ซึ่งสิ่งที่สำคัญคือ การเขียนโครงการแนะแนว เนื่องจากโครงการจะเป็นแผนปฏิบัติการที่นำไปสู่การดำเนินงานให้เกิดผลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ แต่จากการประเมินผลงานในการเขียนโครงการแนะแนวของนักศึกษาที่ผ่านมาพบว่าประสบปัญหาหลายประการ เช่น นักศึกษาไม่มีความรู้ในการเขียนโครงการ ไม่ทราบองค์ประกอบของโครงการ ใช้ภาษาไม่เหมาะสม เป็นต้น จึงควรได้รับการพัฒนาความสามารถในการเขียนโครงการแนะแนว ดังนั้น ผู้สอนจึงจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถในการเขียนโครงการแนะแนวขึ้น โดยนำชุดการเรียนรู้ เรื่องโครงการ มาใช้ซึ่งเป็นนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่มีประโยชน์กับผู้สอนและผู้เรียน ช่วยให้การเรียนการสอนในห้องเรียนน่าสนใจ กระตุ้นผู้เรียนให้อยากเรียนรู้ โดยการใช้สื่อหลายชนิดให้เหมาะสมกับแต่ละวัตถุประสงค์ ทำให้ผู้เรียนได้รับรู้ข้อมูลต่าง ๆ ได้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ช่วยให้การเรียน

การสอนอยู่ในแนวทางเดียวกัน และทำให้ศึกษาเนื้อหาที่มีอยู่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (วิชย ดิสสระ, 2539: 154) เพื่อให้ให้นักศึกษาได้เรียนรู้วิธีการคิด การลำดับความคิด การหาข้อมูล การนำเสนอข้อมูล และการใช้ภาษาในการเขียน เพื่อให้สามารถสร้างสรรค์การเขียนโครงการแนะแนวได้ถูกต้องและเหมาะสมเพื่อเป็นประโยชน์แก่การเรียนรู้ และการจัดโครงการบริการแนะแนวในสถานศึกษาของนักศึกษาให้ได้มากที่สุด นอกจากนี้ ยังสามารถนำผลวิจัยที่ได้มาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนในรายวิชานี้ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสามารถในการเขียนโครงการแนะแนวของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ที่เรียนโดยใช้ชุดการเรียนรู้ เรื่อง โครงการ
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาจิตวิทยาและการแนะแนว ของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ก่อนและหลังจากการเรียนรู้ โดยใช้ชุดการเรียนรู้ เรื่อง โครงการ
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดการเรียนรู้ เรื่อง โครงการ

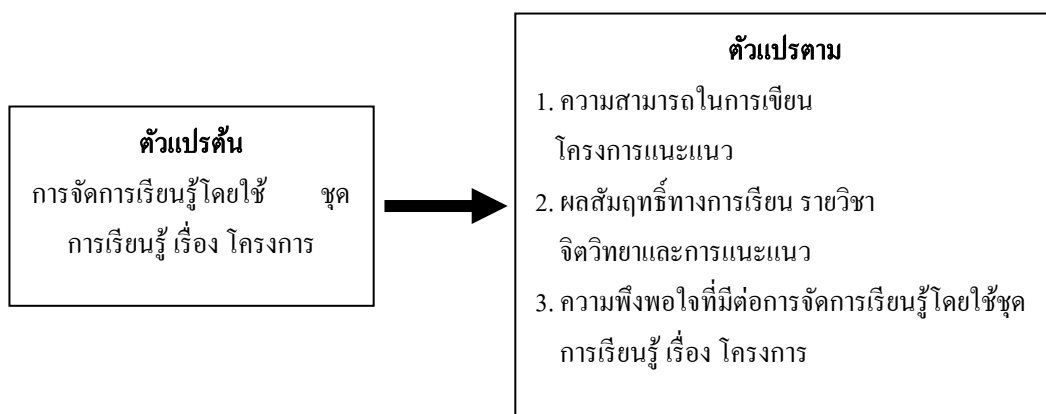
สมมติฐานการวิจัย

1. นักศึกษาชั้นปีที่ 3 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ที่เรียนโดยใช้ชุดการเรียนรู้ เรื่อง โครงการ มีความสามารถในการเขียนโครงการแนะแนว อยู่ในระดับเหมาะสมมาก
2. นักศึกษาชั้นปีที่ 3 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ที่เรียนโดยใช้ชุดการเรียนรู้ เรื่อง โครงการ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาจิตวิทยาและการแนะแนว หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
3. นักศึกษาชั้นปีที่ 3 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ที่เรียนโดยใช้ชุดการเรียนรู้ เรื่อง โครงการ มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดการเรียนรู้ เรื่อง โครงการ อยู่ในระดับมาก

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีสำหรับการพัฒนาชุดการเรียนรู้ เรื่อง โครงการ เพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนโครงการแนะแนวของนักศึกษา ประกอบด้วย แนวคิดบริการแนะแนว (เจษฎา บุญมาโฮม, 2558; Hollis and Hollis, 1965) แนวคิดการพัฒนาชุดการเรียนรู้ (บุญเกื้อ ควรวาเวช, 2542; Good, 1973; Moore, 1977) แนวคิดเกี่ยวกับความสามารถในการเขียน (สุภัทรา อักษรานุเคราะห์, 2532; Arndt, 1987) โครงการแนะแนว ซึ่งกำหนดองค์ประกอบ ได้แก่ 1) ชื่อโครงการ 2) หลักการและเหตุผล 3) วัตถุประสงค์ 4) เป้าหมาย 5) แผนการดำเนินงาน 6) วิธีดำเนินการหรือกิจกรรมในการ

ดำเนินงาน 7) ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินงาน 8) งบประมาณหรือทรัพยากรที่ต้องใช้ 9) ผลที่คาดว่าจะได้รับ และ 10) การประเมินผลโครงการ โดยแสดงกรอบแนวคิดการวิจัยดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) โดยรูปแบบของแผนการวิจัยที่ใช้เป็นแบบ One Group Pretest - Posttest Design (ลี้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538) และแบบเดี่ยวสอบหลัง (One-Group Posttest-only Design) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540) ซึ่งมีรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากร ได้แก่ นักศึกษาชั้นปีที่ 3 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานีที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา ED 15301 จิตวิทยาและการแนะแนว ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 9 ห้อง จำนวนทั้งหมด 214 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาชั้นปีที่ 3 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา ED 15301 จิตวิทยาและการแนะแนว ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 2 ห้อง ห้องละ 20 คน ได้แก่ สาขาวิชาคณิตศาสตร์ จำนวน 40 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น คือ การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดการเรียนรู้เรื่อง โครงการ

ตัวแปรตาม คือ

1. ความสามารถในการเขียนโครงการแนะแนว
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาจิตวิทยาและการแนะแนว
3. ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดการเรียนรู้ เรื่อง โครงการ

เครื่องมือที่ใช้วิจัย

1. ชุดการเรียนรู้เรื่อง โครงการ จำนวน 3 ชุด ประกอบด้วย ชุดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง บริการแนะแนว ชุดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การจัดลำดับความต้องการและสภาพปัญหาที่นำมาสู่การเขียนโครงการ และชุดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง องค์ประกอบ หลักการ และเทคนิคในการเขียนโครงการ ชุดการเรียนรู้ละ 4 ชั่วโมง รวม 12 ชั่วโมง ซึ่งผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00

2. แบบประเมินความสามารถในการเขียนโครงการแนะแนว เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาจิตวิทยาและการแนะแนว เรื่อง บริการแนะแนว เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 5 ตัวเลือก จำนวนข้อคำถาม 30 ข้อ ข้อคำถามผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00 ค่าความยากง่ายตั้งแต่ 0.37 ถึง 0.78 ค่าอำนาจจำแนก อยู่ระหว่าง 0.20 - 0.53 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.72

4. แบบวัดความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดการเรียนรู้ เรื่อง โครงการ เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยวัดความพึงพอใจ 3 ด้าน ได้แก่ เนื้อหา กิจกรรม และสื่อและอุปกรณ์ จำนวน 8 ข้อ ข้อคำถามผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การชี้แจงวัตถุประสงค์ และการจัดกระบวนการเรียนรู้ต่างๆ ให้กับนักศึกษากลุ่มตัวอย่างทราบ และทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อนำคะแนนมาวิเคราะห์เป็นคะแนนก่อนเรียน

2. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดการเรียนรู้ เรื่อง โครงการ กับ นักศึกษากลุ่มตัวอย่าง เป็นระยะเวลา 4 สัปดาห์ ดังนี้

2.1 สัปดาห์ที่ 1 ชุดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง บริการแนะแนว จำนวน 4 ชั่วโมง

2.2 สัปดาห์ที่ 2 ชุดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การจัดลำดับความต้องการและสภาพปัญหาที่นำมาสู่การเขียนโครงการ จำนวน 4 ชั่วโมง

2.3 สัปดาห์ที่ 3 ชุดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง องค์ประกอบ หลักการ และเทคนิคในการเขียนโครงการ จำนวน 4 ชั่วโมง

2.4 สัปดาห์ที่ 4 การเขียนโครงการแนะแนวในสถานศึกษา

โดยระหว่างจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้วิจัยจะทำการสังเกตพฤติกรรมของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างด้วย

3. เมื่อสิ้นสุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ทำการทดสอบหลังเรียน (Post-test) กับนักศึกษากลุ่มตัวอย่างเดิม ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบวัดความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดการเรียนรู้ เรื่อง โครงการ

4. เก็บรวบรวมข้อมูลความสามารถในการเขียนโครงการแนะแนวของกลุ่มตัวอย่าง จากการประเมินโครงการแนะแนวของกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ซึ่งใช้แบบประเมินความสามารถในการเขียนโครงการแนะแนวที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

5. ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลจากแบบทดสอบ และแบบวัดทั้งหมดที่ได้รับมาแล้วดำเนินการจัดกระทำข้อมูล เพื่อเตรียมสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ความสามารถในการเขียนโครงการแนะแนว โดยวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายคะแนน แบบมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ ตั้งแต่น้อยที่สุดถึงมากที่สุด

2. การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้สถิติค่าทีแบบไม่อิสระ ซึ่งผู้วิจัยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูล

3. การวิเคราะห์ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดการเรียนรู้ เรื่อง โครงการ โดยหาคะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำคะแนนการประเมินมาเทียบกับเกณฑ์ ซึ่งใช้เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนแบบมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ ตั้งแต่น้อยที่สุดถึงมากที่สุด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ความสามารถในการเขียนโครงการแนะแนวของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ที่ได้เรียนโดยใช้ชุดการเรียนรู้เรื่อง โครงการ

ตารางที่ 1 ผลการประเมินความสามารถในการเขียนโครงการแนะแนวของนักศึกษา

ที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความสามารถในการเขียน
1	ชื่อโครงการ	4.55	0.36	มากที่สุด
2	หลักการและเหตุผล	3.84	0.40	มาก
3	วัตถุประสงค์	3.69	0.37	มาก
4	เป้าหมาย	4.60	0.20	มากที่สุด
5	แผนการดำเนินงาน	3.82	0.29	มาก
6	วิธีดำเนินการหรือกิจกรรมในการดำเนินงาน	3.51	0.25	มาก
7	ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินงาน	4.31	0.46	มาก
8	งบประมาณหรือทรัพยากรที่ต้องใช้	3.85	0.26	มาก
9	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	3.43	0.21	ปานกลาง
10	การประเมินผลโครงการ	3.59	0.31	มาก

จากตารางที่ 1 แสดงผลการประเมินความสามารถในการเขียนโครงการแนะแนวของนักศึกษา กลุ่มตัวอย่าง พบว่า หลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดการเรียนรู้ เรื่อง โครงการ นักศึกษามีความสามารถในการเขียนโครงการแนะแนว อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.87 เมื่อจำแนกรายข้อ พบว่า หัวข้อที่นักศึกษามีความสามารถในการเขียนสูงสุด ได้แก่ หัวข้อเป้าหมาย และหัวข้อชื่อโครงการ มีค่าเฉลี่ย 4.60 และ 4.55 ตามลำดับ ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด สำหรับหัวข้อที่นักศึกษามีความสามารถในการเขียนต่ำที่สุด คือ หัวข้อผลที่คาดว่าจะได้รับ มีค่าเฉลี่ย 3.43 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา ED 15301 จิตวิทยาและการแนะแนว ของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ก่อนและหลังจากการเรียนรู้โดยใช้ชุดการเรียนรู้ เรื่อง โครงการ

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนและหลังเรียน

การทดสอบ	n	$(\bar{X})$	S.D.	t	df	p
ก่อนเรียน	40	21.03	2.162	14.495*	39	0.000
หลังเรียน	40	24.31	1.827			

*p<.05

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาจิตวิทยาและการแนะแนวของนักศึกษา หลังจากการเรียนรู้โดยใช้ชุดการเรียนรู้ เรื่อง โครงการ สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ความพึงพอใจของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานีที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดการเรียนรู้ เรื่อง โครงสร้าง

ตารางที่ 3 ผลการการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดการเรียนรู้ เรื่อง โครงสร้าง

รายการ	($\bar{X}$)	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ด้านเนื้อหา			
1. เนื้อหามีความเหมาะสม	4.35	0.53	มาก
2. มีความเข้าใจเรื่องการเขียนโครงงาน	4.10	0.60	มาก
3. ความรู้ที่ได้รับสามารถนำไปปรับใช้กับชีวิตจริงได้	4.45	0.68	มาก
ด้านกิจกรรม	4.65	0.48	มากที่สุด
1. กิจกรรมมีความสอดคล้องกับเนื้อหา	4.65	0.58	มากที่สุด
2. กิจกรรมเปิดโอกาสให้ได้แสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่	3.98	0.95	มาก
3. กิจกรรมเหมาะสมกับเวลาที่ใช้			
ด้านสื่อและอุปกรณ์	4.32	0.57	มาก
1. รูปแบบของชุดการเรียนรู้เรื่องโครงงานมีความเหมาะสม	4.52	0.51	มากที่สุด
2. ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย ชัดเจน			
รวม	4.37	0.67	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า โดยภาพรวมความพึงพอใจของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า หัวข้อที่นักศึกษามีความพึงพอใจสูงสุด ได้แก่ กิจกรรมมีความสอดคล้องกับเนื้อหา และกิจกรรมเปิดโอกาสให้ได้แสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.65 อยู่ในระดับมากที่สุดเท่ากัน สำหรับหัวข้อที่นักศึกษากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่ำที่สุด คือ กิจกรรมเหมาะสมกับเวลาที่ใช้ มีค่าเฉลี่ย 3.98 ซึ่งอยู่ในระดับมาก

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาความสามารถในการเขียนโครงการแนะแนวของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ที่เรียนโดยใช้ชุดการเรียนรู้ เรื่อง โครงการ พบว่า หลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดการเรียนรู้ เรื่อง โครงการ นักศึกษามีความสามารถในการเขียนโครงการแนะแนวอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87$)

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาจิตวิทยาและการแนะแนว ของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ก่อนและหลังจากการเรียนโดยใช้ชุดการเรียนรู้ เรื่อง โครงการ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา หลังจากการเรียนโดยใช้ชุดการเรียนรู้ เรื่อง โครงการ สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดการเรียนรู้ เรื่อง โครงการ พบว่า โดยภาพรวมความพึงพอใจของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากผลการวิจัย พบว่า ความสามารถในการเขียนโครงการแนะแนวของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ที่ได้เรียนโดยใช้ชุดการเรียนรู้เรื่อง โครงการ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในการทำโครงการของผู้เรียนได้รับการลงมือปฏิบัติ การรวมกลุ่ม มีกิจกรรมที่หลากหลาย ได้ความรู้หลากหลายมิติจากกิจกรรม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2544: 19) ได้นำเสนอขั้นตอนการทำโครงการ การคิดและเลือกปัญหาที่จะศึกษา ผู้เรียนเป็นผู้กำหนดปัญหาแนวคิดและวิธีการที่จะแก้ปัญหาตามความสนใจ อยากรู้ของตนเอง ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงความเหมาะสมในเรื่องเวลา ความรู้ความสามารถและแหล่งการเรียนรู้แหล่งข้อมูลที่มีการวางแผนในการทำโครงการ ผู้เรียนจะต้องวางแผนการทำโครงการในทุกขั้นตอนดังกล่าว ประกอบด้วย 1) การกำหนดปัญหาและขอบเขตของการศึกษา 2) การกำหนดวัตถุประสงค์แนวคิด วิธีการที่จะนำมาใช้แก้ปัญหา สมมติฐาน และนิยามเชิงปฏิบัติการ 3) การวางแผนรวบรวมข้อมูลและการค้นคว้าเพิ่มเติม 4) กำหนดวิธีการดำเนินงาน ได้แก่ แนวทางการศึกษาค้นคว้า วัสดุอุปกรณ์ที่ต้องใช้ การออกแบบการทดลอง การควบคุมตัวแปร การสำรวจและรวบรวมข้อมูลการประดิษฐ์คิดค้น การวิเคราะห์ข้อมูล การกำหนดระยะเวลาในการทำงานแต่ละขั้นตอน การลงมือทำโครงการ ผู้เรียนจะต้องปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้ในข้อ 2 และถ้ามีปัญหาให้นำมาขอคำแนะนำปรึกษากับครูหรืออาจารย์ที่ปรึกษา การเขียนรายงาน ผู้เรียนจะต้องนำเสนอผลงานการศึกษาค้นคว้าเป็นเอกสาร อธิบายให้ผู้อื่นเข้าใจและทราบถึงปัญหา

วิธีการ และสรุปผลที่ได้จากการศึกษา พร้อมอภิปรายผลและให้ข้อเสนอแนะ เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าต่อไป จากเหตุผลดังกล่าวการพัฒนาความสามารถของผู้เรียนจึงส่งผลให้ผู้เรียนสามารถทำโครงการได้อย่างตามศักยภาพและบทบาทของผู้เรียน และผู้สอนจะต้องมีหน้าที่ร่วมกันพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้ จากขั้นตอนในการทำโครงการและบทบาทดังกล่าวนี้

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาจิตวิทยาและการแนะแนว ของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ก่อนและหลังจากการเรียนโดยใช้ชุดการเรียนรู้ เรื่อง โครงการ พบว่า หลังจากการเรียนโดยใช้ชุดการเรียนรู้ เรื่อง โครงการ นักศึกษากลุ่มตัวอย่าง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาจิตวิทยาและการแนะแนว สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่ได้ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ ผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานได้อย่างเป็นขั้นตอน รู้วิธีการทำงานอย่างเป็นระบบของผู้เรียนได้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของศรีพัทธา ยัมเจริญ (2543) ได้พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนโครงการการแปรรูปผลไม้ท้องถิ่นสำหรับนักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษา มีขั้นตอนการสอนแบบโครงการ 3 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นให้ความรู้ 2) ขั้นระหว่างดำเนินงาน 3) ขั้นสรุปและประเมินผล พบว่า ครูและผู้เรียนต้องการให้มีการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้โครงการที่เน้นกิจกรรมให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติและศึกษาค้นคว้า นักเรียนสามารถทำโครงการตามขั้นตอนการสอนแบบโครงการ ส่วนผลการประเมินรูปแบบการเรียนการสอนพบว่า ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในการเรียนรู้และสามารถทำโครงการได้ถูกต้องตามขั้นตอนการทำโครงการ และมีความพอใจในการเรียนการสอนโดยใช้โครงการ อีกทั้งการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยการทดสอบก่อนเรียนหลังเรียน พบว่า ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นหลังจากที่เรียนโดยใช้วิธีการสอนแบบโครงการ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และได้สอดคล้องกับงานวิจัยของจิราวรรณ สังวรปทานสกุล (2546) การพัฒนาความสามารถการทำโครงการขั้นตอนคือ 1) การคัดเลือกหัวข้อเรื่อง หรือปัญหาที่จะทำ 2) การวางแผนในการทำโครงการ 3) การลงมือทำโครงการ 4) การเขียนรายงานการแสดงผลงานจากการจัดทำกิจกรรมทดสอบกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ โดยผลการทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนด้วยการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่สามารถพัฒนาผู้เรียนให้ดี เก่ง และมีความสุขตามพระราชบัญญัติเป็นอย่างดี

3. ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดการเรียนรู้ เรื่อง โครงการ พบว่า โดยภาพรวมความพึงพอใจของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ในการพัฒนาความสามารถในการทำโครงการของผู้เรียนได้รับการลงมือปฏิบัติ การรวมกลุ่ม มีกิจกรรมที่หลากหลาย ได้ความรู้หลากหลายมิติจากกิจกรรม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ (2544: 19) กล่าวว่า

การเรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติจริง ผู้เรียนต้องวางแผนคิดวิเคราะห์ ลงมือปฏิบัติ รู้จักการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ใหม่อยู่เสมอ เรียนรู้จากประสบการณ์และการทำงานกลุ่ม โครงการถือว่าเป็นกิจกรรมที่ตอบสนองต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างยิ่ง และยังเป็นกิจกรรมที่ผู้สอนทุกคนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้กับการเรียนการสอนทุกสาระการเรียนรู้ โครงการเป็นการพัฒนาเด็กยุคใหม่ที่อยู่ในสังคมของแหล่งข่าวสาร ข้อมูลที่หลากหลายและมากมายซึ่งต้องมีความสามารถในการเลือกสรรให้ถูกต้อง รวมไปถึงความสามารถที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาประยุกต์ใช้กับชีวิตจริงได้เป็นอย่างดี สามารถปฏิรูปเด็กยุคใหม่ในสังคมในการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องไปตลอดชีวิต และสอดคล้องกับแนวคิดของสุวัฒน์ มุทฺธเมธา (2553: 194-195) ได้กล่าวถึงคุณค่าของบรรยากาศการสอนแบบโครงงานไว้ว่าเป็นการสอนที่มุ่งให้ปฏิบัติจริง ทำจริง ไม่เพียงแต่เรียนรู้ทางทฤษฎีเท่านั้น ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีทักษะในกระบวนการทำงานจริง ๆ เริ่มตั้งแต่ร่วมคิดค้นวางแผนการหาข้อมูล อุปกรณ์ต่าง ๆ การแบ่งงาน และการร่วมมือกันทำงาน การประสานงาน จนกระทั่งการประเมินงาน เป็นการฝึกให้ผู้เรียนช่วยตนเองมากกว่าการพึ่งพาอาศัยผู้อื่น ฝึกให้ร่วมมือประสานงาน ทำงานร่วมกันเพื่อบรรลุจุดประสงค์ เป็นการฝึกประชาธิปไตย และการอยู่ร่วมกันในสังคมไปด้วยประโยชน์อย่างยิ่งในการฝึกให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการทำงาน มีความขยันและรับผิดชอบในการทำงาน เป็นการฝึกทักษะต่าง ๆ จากการปฏิบัติจริง เช่น ทักษะการใช้เครื่องมือ การหาข้อมูล การทำงานร่วมกัน การตัดสินใจ การแก้ปัญหา ทำให้ผู้เรียนเห็นประโยชน์และคุณค่าของการเรียน เพราะผลการเรียนรู้ใช้ประโยชน์ในชีวิตจริงได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. การนำชุดการเรียนรู้ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ ควรมีแผนปฐมนิเทศก่อนดำเนินการจัดกิจกรรม เพื่อให้นักศึกษาเข้าใจเกี่ยวกับชุดการเรียนรู้ ว่ามีส่วนประกอบใดบ้าง ในแต่ละชุดการเรียนรู้มีขั้นตอนอย่างไร และใช้แหล่งเรียนรู้ใดบ้าง ซึ่งจะทำให้นักศึกษาได้แนวทางการปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างมั่นใจ
2. หากต้องการนำชุดการเรียนรู้ไปศึกษาด้วยตนเอง ผู้ใช้ต้องศึกษาคำชี้แจงเกี่ยวกับชุดการเรียนรู้ อย่างละเอียด และปฏิบัติตามกิจกรรมให้ครบทุกขั้นตอน ในกรณีที่เป็นการฝึกปฏิบัติแบบรายบุคคลได้ ทั้งนี้ ต้องปฏิบัติตามกิจกรรมตามลำดับขั้นตอนที่กำหนดไว้ จึงจะเกิดประสิทธิผลอย่างเต็มที่
3. เมื่อได้เรียนรู้โดยใช้ชุดการเรียนรู้เรื่อง โครงการ เรียบร้อยแล้ว ควรมีการติดตามผลการทำโครงการของนักศึกษาว่ามีการนำความรู้ที่ได้ไปทำโครงการแนะแนวได้มากน้อยเพียงใด

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการพัฒนาชุดการเรียนรู้เรื่อง โครงการ ในลักษณะชุดฝึกอบรบด้วยตนเอง เพื่อให้ นักศึกษาสามารถนำไปศึกษาได้ด้วยตนเองตลอดเวลา
2. ควรมีการศึกษาวิจัย เพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดทำโครงการ โดยใช้วิธีการพัฒนาการ เรียนรู้แบบบูรณาการรายวิชา

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). *การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสำคัญที่สุดตาม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: ศูนย์พัฒนาหลักสูตรกรมวิชาการ.
- จิราวรรณ สังวรปทานสกุล. (2546). *พัฒนาการความสามารถในการเขียนรายงานการศึกษาค้นคว้าที่เรียนรู้ โดยวิธีโครงการและเรียนรู้โดยใช้คู่มือครู ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4*. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต (สาขาวิชาการสอนภาษาไทย). มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.
- เจษฎา บุญมาโฮม. (2558). *หลักการแนะแนวและการพัฒนาผู้เรียน*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). นครปฐม: สไมล์ พรินต์ติ้ง & กราฟิเคิลดีไซน์.
- บุญเกื้อ ควรหาเวช. (2542). *นวัตกรรมการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: เจริญวิทย์การพิมพ์.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วิชัย ดิสสระ. (2539). *การพัฒนาหลักสูตรและการสอน*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ศรีพัทธา ยิ้มเจริญ. (2543). *การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน โครงการการแปรรูปผลไม้ท้องถิ่น สำหรับนักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษา*. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต (สาขาวิชาหลักสูตร และการสอน). มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.
- สุวัฒน์ มุทเมธธา. (2553). *การเรียนการสอนปัจจุบัน*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- สุภัทรา อักษรานุเคราะห์. (2532). *การสอนทักษะทางภาษาและวัฒนธรรม*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- Arndt, V. (1987). Six writers in search of text: a protocol-based study of L1 and L2 writing. *ELT Journal*, 41(3): 257-267.
- Good, C.V. (1973). *Dictionary of Education*. New York: McGraw – Hill Book Company, Inc.
- Hollis, J.W., and Hollis, L.U. (1965). *Organizing for Effective Guidance*. Second ed. Englewood Cliffs, N.J.: Prentice Hall Inc.
- Moore, N.M. (1977). Learning Centers: Turning On Elementary Classroom. *Educational Technology*, 14(11): 24.
